

Sygnatura akt I C 1401/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 18-09-2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Kwiatkowski

Protokolant: Katarzyna Mulak

po rozpoznaniu w dniu 18-09-2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o.

przeciwko (...) S.A.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. kwotę 484,15 zł (czterysta osiemdziesiąt cztery złote 15/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lutego 2012 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 351,68 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie powodowej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Kasa tut. Sądu) kwotę 4,77 zł tytułem brakujących kosztów sądowych;

V. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Kasa tut. Sądu) kwotę 0,64 zł tytułem brakujących kosztów sądowych.

Sygn. akt I C upr 1401/13

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 16 sierpnia 2014 r. powód (...) sp. z o.o. domagał się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. kwoty 4084,76 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczony od dnia 16 lutego 2012 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że samochód marki D. (...) należący do M. i M. F. został w dniu 30 czerwca 2011 r. uszkodzony przez sprawcę ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Poszkodowani zlecili naprawę pojazdu, w związku z czym od 8 listopada 2011 r. do 29 listopada 2011 r. korzystali z pojazdu zastępczego na podstawie umowy najmu zawartej z powodem. Łączny koszt najmu pojazdu zastępczego wyniósł 4084,76 zł. Poszkodowani zawarli z powodem umowę cesji wierzytelności z tytułu prawa do zwrotu kosztów pojazdu zastępczego. Strona pozwana odmówiła jednak zapłaty odszkodowania obejmującego w/w koszt, bezzasadnie uznając, że zasadność najmu pojazdu zastępczego nie została wykazana.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 28 sierpnia 2013 r. powództwo uwzględniono w całości.

W sprzeciwie od w/w nakazu zapłaty strona pozwana – (...) S.A. wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że powód nie wykazał, ażeby skutecznie nabył wierzytelność z tytułu odszkodowania związanego z kosztem pojazdu zastępczego. Pozwany wskazał, że do pozwu nie dołączono oświadczenia poszkodowanych dla towarzystwa ubezpieczeniowego,

które było warunkiem skuteczności cesji. Ponadto zakwestionował, aby pomiędzy stronami umowy cesji doszło do ustalenia stawki czynszu najmu, oświadczając, że powód nie załączył do pozwu właściwego cennika. Zarzucił wreszcie, że w umowie cesji nie wskazano wysokości wierzytelności, ani nie określono, że dotyczy ona wierzytelności przyszłej, wobec czego brak było causy przelewu. Dodatkowo zarzucił, że nie wykazano, ażeby umowę cesji podpisała w imieniu powoda osoba upoważniona.

Z ostrożności procesowej pozwany zarzucił, iż nie wykazano, ażeby poszkodowani byli zmuszeni wynajmować pojazd zastępczy. Podniósł też, że uszkodzenia pojazdu nie wyłączały go z ruchu, wobec czego ewentualna szkoda powinna obejmować jedynie koszt najmu w okresie technologicznej naprawy pojazdu, zakwestionował wreszcie stawkę za wynajem pojazdu, uznając ją za wygórowaną.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

W dniu 30 czerwca 2011 r. samochód marki D. (...) należący do M. i M. F. został uszkodzony przez osobę ubezpieconą od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej (...) SA.

(bezsporne – por. oświadczenie sprawcy szkody – k. 16-17, dowód rejestracyjny uszkodzonego pojazdu – k. 15)

Poszkodowany zlecił naprawę pojazdu (...) sp. z o.o. Samochód został przyjęty do serwisu w dniu 8 listopada 2011 r. zwrócony w dniu 29 listopada 2011 r.

(dowód: arkusz naprawy pojazdu – k. 18, dokumentacja naprawy pojazdu – k. 75-88)

W dniu 8 listopada 2011 r. poszkodowani zawarli z powodem (...) sp. z o.o. umowę najmu pojazdu zastępczego – samochodu T. (...). Zgodnie z umową najemca zobowiązał się o zapłaty czynszu wynikającego z cennika stanowiącego załącznik nr 1 do umowy najmu, jednocześnie kwitując otrzymanie tegoż cennika, oznaczonego literami (...) ((...)). Jednocześnie strony umowy najmu postanowiły, że zaspokojenie roszczeń z tytułu czynszu najmu nastąpi przez przeniesienie na wynajmującego wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów pojazdu zastępczego przysługującej najemcy względem sprawcy szkody. W tym celu najemca miał podpisać umowę cesji wierzytelności oraz podpisać odpowiednie oświadczenie dla zakładu (...) przypadku nie zgłoszenia szkody, nie współdziałania w procesie likwidacji szkody lub ustalenia, że szkoda w pojeździe uszkodzonym nie była szkoda komunikacyjną, najemca był zobowiązany do samodzielnej zapłaty czynszu.

(dowód: umowa najmu z 8.11.2011 r. – k. 21-24)

W tym samym dniu poszkodowani zawarli ze stroną powodową umowę cesji wierzytelności, wskazując, że dotyczy ona prawa do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego przysługującego w związku ze szkoda komunikacyjna z 30 czerwca 2011 r.

(dowód: umowa przelewu – k. 25)

Zgodnie z cennikiem (...) ((...)) czynsz najmu pojazdu zastępczego wynosił przy czasie trwania najmu – 21 dni – 4084,76 zł. Poszkodowany pokwitował odbiór cennika także na tymże dokumencie.

(dowód: cennik – k. 26)

Uszkodzenia pojazdu D. (...) w dniu 30 czerwca 2011 r. nie spowodowało wyłączenia go z ruchu. Czas naprawy tych uszkodzeń wynosił 2 dni robocze, czas oczekiwania na części zamienne – 3 dni robocze. Przeciętna stawka czynszu z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego na rynku lokalnym wynosiła 96,83 zł za 1 dzień.

(dowód: opinia biegłego R. M. – k. 105-107)

Powód zgłosił szkodę z tytułu pojazdu zastępczego w dniu 16 stycznia 2012 r.

(dowód: pismo z 12.01.2012 r. z dowodem doręczenia – k. 28-32)

Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało częściowo na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c., jeśli zawarto umowę odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się wypłacić określone w umowie odszkodowanie za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający.

Nie ulega wątpliwości, że wskazane odszkodowanie obejmuje stosownie do art. 361 § 2 kc stratę związaną z niemożnością korzystania z rzeczy uszkodzonej przez czas naprawy. Strata taka obejmuje koszt najmu pojazdu zastępczego przez czas naprawy. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem pozwanego, że konieczność wynajmu pojazdu zastępczego powinna być dodatkowo wykazana, np. zaświadczeniem o konieczności dojazdu do pracy samochodem. Poszkodowany ma prawo do zwrotu wszelkich wydatków, które umożliwią mu funkcjonowanie w warunkach maksymalnie zbliżonych do warunków sprzed szkody. Skoro przed szkodą korzystał z pojazdu osobowego w życiu codziennym, ma prawo wynając pojazd zastępczy na koszt sprawcy szkody (lub zakładu ubezpieczeń ubezpieczającego szkodę), tak aby zapewnić sobie zbliżony środek komunikacji przez czas naprawy pojazdu uszkodzonego. Konieczność korzystania z pojazdu zastępczego przez czas naprawy można przyjąć na zasadzie domniemania faktycznego (por. art. 231 kpc). Jest truizmem stwierdzenie, że właściciel pojazdu kupuje go, po to, żeby z niego korzystać. Inaczej nie narażałby się na stałe koszty ubezpieczenia, przeglądów technicznych i bieżącej konserwacji. Skoro pojazd był uszkodzony, poszkodowany miał prawo zapewnić sobie inny samochód. Tylko wykazanie, że z samochodu uszkodzonego w istocie nie korzystał także przed wypadkiem, mogło by potwierdzić, że wynajem pojazdu zastępczego był niecelowy. Strona pozwana takiego dowodu jednak nie przedstawiła.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że samochód poszkodowanych został uszkodzony przez osobę posiadającą ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej i wymagał naprawy. Wobec tego strona pozwana zobowiązana była do zapłaty równowartości uzasadnionych kosztów pojazdu zastępczego przez czas naprawy.

W pierwszej kolejności sporne było jednak, czy strona powodowa skutecznie nabyła wierzytelność z tytułu prawa do w/w odszkodowania.

Strona pozwana zarzuciła, że powód nie przedstawił oświadczenia poszkodowanych skierowanego do zakładu ubezpieczeń, stanowiącego załącznik do umowy najmu. Jakkolwiek dokument ten faktycznie nie został złożony z pozwem, znajduje się jednak w aktach szkody. Wobec tego zarzut pozwanego był oczywiście niezasadniony.

Kolejny zarzut związany był z niezgodnieniem stawki czynszu w umowie najmu. Tymczasem strona powodowa dołączyła do pozwu cennik o oznaczeniu wskazanym w umowie najmu, dodatkowo z podpisem poszkodowanego. Wobec twierdzenia, że stawka czynszu nie była uzgodniona, a cennik dołączony do pozwu, nie jest cennikiem, do którego strony odwoływały się w umowie, był również niezasadniony. Wypada zauważyć, że w cenniku wyszczególniono stawkę czynszu w zależności od czasu trwania najmu wobec tego poszkodowani wiedzieli o wysokości obciążającej ich kwoty bez względu na to, czy doręczono im następnie fakturę VAT obejmującą wysokość czynszu.

Następny zarzut związany był z brakiem causy w umowie przelewu, z uwagi na niedookreślenie wysokości przenoszonej wierzytelności. Także ten zarzut był niezasadniony. W umowie wprost wskazano stosunek prawny, z którego wywodziła się wierzytelność objęta przelewem. Przepisy art. 509 i n. kc nie wprowadzają natomiast obowiązku, aby wierzytelność ta została sprecyzowana, co do wysokości. Nie ulega wątpliwości, że przelewem można objąć także wierzytelności przyszłe, których dokładnej wysokości nie da się wskazać w dacie przelewu.

Ostatni zarzut związany był z niewykazaniem umocowania osoby podpisanej w imieniu powoda na umowie najmu pojazdu zastępczego i umowie przelewu. Z art. 103 § 1 kc wynika, iż ważność takiej umowy zależy od jej potwierdzenia

przez osobę, w której imieniu została ona zawarta. Takim potwierdzeniem jest jednak wytoczenie przez powoda powództwa w oparciu o umowę zawartą w jej imieniu bez umocowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że poszkodowani skutecznie zawarli ze stroną powodową umowę najmu pojazdu zastępczego oraz umowę przelewu wierzytelności prawa do odszkodowania z tytułu kosztów wynajmu.

Kolejna kwestia sporna związana była z czasem trwania najmu pojazdu zastępczego i wysokością czynszu. W tym zakresie trafne były zarzuty strony pozwanej.

Nie ulega wątpliwości, że zgodnie z art. 361 § 1 kc strona pozwana odpowiadała jedynie za normalne następstwa zachowania, z którego szkoda wynikła. Z niekwestionowanej przez strony opinii biegłego wynikało, iż pojazd uszkodzony nie był wyłączony ruchu. Zlecenie jego naprawy nastąpiło natomiast ponad cztery miesiące po wypadku. Wobec tego właściwym było, aby poszkodowani wstawili pojazd do naprawy po uprzednim umówieniu terminu, tak aby pojazd został naprawiony niezwłocznie po zleceniu naprawy. Z przywołanej opinii wynikało, że cała naprawa wraz z oczekiwaniem na części zamiennie powinna być trwać nie dłużej, niż pięć dni. Wobec tego koszt najmu będący następstwem szkody w pojeździe obejmował jedynie ten okres. Nie ma żadnego powodu, aby strona pozwana odpowiadała za czynsz najmu pojazdu zastępczego wynikający wyłącznie z opieszałości zakładu naprawczego. Nie ma to bowiem związku z zachowaniem się sprawcy szkody. Zbyt rygorystyczne było natomiast twierdzenie pozwanego, iż także zamówienie części zamiennych powinno być nastąpić przed naprawą. Jest rzeczą normalną, iż rodzaj części zamiennych określa się przy oględzinach dokonywanych bezpośrednio po wstawieniu samochodu do warsztatu.

Trafny był także zarzut zawyżenia stawki czynszu. Jest oczywistym, że w procesie likwidacji szkody zwrotowi powinien podlegać jedynie czynsz określony według stawek rynkowych. Przy ustalaniu stawki czynszu z udziałem powoda, relacja rynkowa uległa jednak zaburzeniu, albowiem poszkodowany nie był, co do zasady zobowiązany do zapłaty czynszu, jeżeli uczyniłaby to za niego strona pozwana. Wobec tego stawka czynszu mogła być ustalona w sposób dowolny, w oderwaniu od czynników kształtujących wysokość czynszu na wolnym rynku. W tej sytuacji konieczne było zbadanie wysokości cen rynkowych. Z niekwestionowanej przez strony opinii biegłego wynikało, że przeciętna rynkowa stawka czynszu wynosiła na rynku lokalnym 96,83 zł brutto za 1 dzień najmu. Stawka powoda była dwukrotnie wyższa.

Wobec powyższego Sąd uznał, że odpowiedzialność strony pozwanej ogranicza się do kwoty 484,15 zł obejmującej koszt najmu pojazdu zastępczego za 5 dni wg stawki 96,83 zł brutto za 1 dzień. Taką też kwotę zasądzono na rzecz powoda, jak w pkt I wyroku, oddalając dalej idące powództwo, jak w pkt II wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 kc w zw. z art. 817 kc. Strona pozwana nie kwestionowała daty powstania obowiązku zapłaty odszkodowania, wobec czego przyjęto, że pozostawała w opóźnieniu od 16 lutego 2012 r.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc. Strona pozwana wygrała proces w 88,15 %, wobec czego na jej rzecz zasądzono 88,15 % poniesionych kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 600 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 800 zł, pomniejszone o 11,85 % kosztów powoda obejmujących koszty zastępstwa prawnego w kwocie 600 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł i opłatę sądową od pozwu w kwocie 205 zł.

O kosztach opinii biegłego nie pokrytych z zaliczki pozwanego orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 kpc, obciążając nimi strony proporcjonalnie do wyniku procesu.